

Les paraules són pedres



Carlo Levi

Traducció de
Teresa Muñoz
Lloret.
L'Avenç.
176 pàg. 17€

Llegint *Les paraules són pedres*, de

l'escriptor i pintor Carlo Levi (Torí, 1902-Roma, 1975), s'entén per què la blancor física i moral de Karin, el personatge que interpretava Ingrid Bergman a *Stromboli* (Roberto Rossellini, 1950) no podia acceptar la duresa de les condicions de vida sicilianes. Un any després que s'estrenés la pel·lícula de Rossellini, Carlo Levi va fer el primer dels tres viatges a Sicília que publicaria l'any 1955.

Vincenzo Consoli, autor d'*El somri del mariner inconegut* (Proa, 2006), va coincidir per primera vegada amb Levi la nit del 15 de gener de 1969, enmig de les barraques dels supervivents del terratrèmol de la vall del Belice. Un any després de la catàstrofe,

personalitats del món de la l'art, de la premsa i de la ciència s'havien sumat als pagesos autòctons per recordar el desastre i mostrar el seu "respecte, solidaritat i ajuda". Levi parlava amb un grup de pagesos, i en l'observació dels seus gestos "tranquils i fraternals" a Consolo se li va fer present la qualitat principal de l'escriptor torinès: "L'amor per tot allò que és humà, és a dir feble i dolorós, és a dir noble". *Les paraules són pedres* reviu tres moments de contacte amb la Sicília devastada de la dècada dels 50 del segle XX: explica la breu tornada a Isnello de Vincenzo R. Impellitteri, sicilià emigrat que des de 1950 era alcalde de Nova York; recorda les mines de sofre amb motiu d'una vaga a Lercara; descriu la desesperació dels pagesos de Bronte i s'endinsa en la història de Francesca Serio, mare del sindicalista Salvatore Carnevale. "Entre el poble pagès i l'Estat estranger sempre hi ha hagut una esquerda, un abisme; i és aquí on s'amaga la màfia", hi llegim. Carnevale va ser liquidat per aquesta mateixa màfia. -J.N.